

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠO PATVIRTINIMO**

2015 m. liepos 23 d. Nr. V-829

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 48 straipsnio 3 dalimi:

1. T v i r t i n u Viešojo administravimo studijų krypties aprašą (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad aukštosios mokyklos savo vykdomas studijų programas turi suderinti su šio įsakymo 1 punktu patvirtintu Viešojo administravimo studijų krypties aprašu iki 2016 m. birželio 1 d.
3. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 27 d. įsakymo Nr. ISAK- 276 „Dėl Studijų krypties reglamentų patvirtinimo“ 1.2 papunktį (su visais Viešojo administravimo studijų krypties reglamento pakeitimais ir papildymais).

Švietimo ir mokslo ministrė

Audronė Pitrenienė

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešojo administravimo aprašu studijų krypties aprašu (toliau – Aprašas) reglamentuojami viešojo administravimo krypties studijų programų specialieji reikalavimai. Šiame apraše sąvoka „viešasis administravimas“ traktuojamas kaip „viešasis valdymas“ ir tekste šios sąvokos naudojamos kaip sinonimai.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimą Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. lapkričio 21 d. įsakymą Nr. V-2212 „Dėl Studijų pakopų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymą Nr. V-501 „Dėl Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymą Nr. V-826 „Dėl Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymą Nr. V-2463 „Dėl Studijų krypties arba krypčių grupės aprašo rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. vasario 19 d. įsakymą Nr. V-222 „Dėl Studijų kryptis sudarančių šakų sąrašo patvirtinimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimą Nr. 1749 „Dėl Studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašo ir kvalifikacinių laipsnių sąrašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymą Nr. ISAK-1026 „Dėl Nuolatinės ir iššėstinės studijų formų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. gruodžio 23 d. įsakymą Nr. V-2538 „Dėl Rekomendacijų aukštųjų mokyklų dėstytojų darbo laiko sandarai patvirtinimo“. Rengiant Aprašą taip pat atsižvelgta į Europos asociacijos viešojo administravimo akreditacijai (European Association for Public Administration Accreditation, EAPAA) viešojo administravimo kompetencijų ir studijų rezultatų pavyzdinį sąrašą.

3. Viešojo administravimo studijų krypties studijos gali būti vykdomos tik universitetuose. Aprašas taikomas pirmosios ir antrosios pakopų universitetinių studijų reglamentavimui.

4. Aprašo tikslai:

4.1. Informuoti akademinę bendruomenę (ypač programų rengėjus) apie svarbiausius viešojo administravimo studijų krypties studijų programų turinio elementus bei skatinti jų tobulinimo paieškas;

4.2. Informuoti studentus, suinteresuotus visuomenės narius (mokytojus, mokinius ir jų tėvus) taip pat socialinius partnerius apie įgyjamą viešojo administravimo studijų krypties išsilavinimą;

4.3. Padėti universitetams, ekspertams pasirengti viešojo administravimo studijų krypties studijų programų vidiniam ir išoriniam vertinimui;

4.4. skatinti aukštąsias mokyklas prisiimti atsakomybę už viešojo administravimo studijų krypties studijų programų rezultatus ir suteiktas kvalifikacijas.

5. Viešojo administravimo studijų krypties pirmosios ir antrosios pakopos studijos gali būti organizuojamos nuolatine ir iššėstine forma.

6. Į viešojo administravimo studijų krypties pirmosios pakopos studijų programas konkurso būdu priimami ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą turintys asmenys, atsižvelgiant į mokymosi rezultatus, stojamuosius egzaminus ar kitus aukštosios mokyklos nustatytus kriterijus. Konkursinių

mokomųjų dalykų pagal studijų kryptis sąrašą ir konkursinio balo sudarymo principus, mažiausią stojamąjį balą ir kitus kriterijus, įvertinus studentų atstovybei, nustato aukštosios mokyklos ir skelbia ne vėliau kaip prieš 2 metus iki atitinkamų mokslo metų pradžios.

7. Pirmosios pakopos universitetinių studijų programose gali būti numatyta suteikti dvigubą pagrindinės krypties ir viešojo administravimo kaip gretutinės studijų krypties bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Viešojo administravimo krypties gretutinių studijų apimtis yra ne mažesnė nei 60 kreditų. Baigus viešojo administravimo krypties gretutines studijas turi būti pasiekti studijų rezultatai, kurie liudytų apie įgytas bazines kompetencijas, išvardytas Aprašo 23 punkto papunkčiuose.

8. Viešojo administravimo studijų krypties pirmosios pakopos studijų programoje kontaktinio darbo apimtis turi būti ne mažesnė kaip 20 procentų programos apimties, o tiesiogiai dalyvaujant dėstytojams ir studentams (ne nuotolinis kontaktinis darbas) – ne mažiau kaip 15 procentų.

9. Viešojo administravimo studijų krypties pirmosios pakopos studijų programoje bendra praktikų apimtis turi būti ne mažesnė kaip 15 kreditų.

10. Viešojo administravimo studijų krypties pirmosios pakopos studijų programa baigiama absolvento kompetencijos įvertinimu per baigiamojo darbo (projekto) gynimą, skiriant jam ne mažiau kaip 12 kreditų.

11. Sėkmingai baigus pirmos pakopos viešojo administravimo studijų krypties studijų programą, suteikiamas viešojo administravimo bakalauro kvalifikacinis laipsnis, kuris atitinka šeštąją Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygmenį.

12. Rekomenduojama, kad į viešojo administravimo studijų krypties antrosios pakopos studijas aukštosios mokyklos nustatyta tvarka būtų priimami asmenys būtų baigę:

12.1. pirmosios pakopos universitetines studijas ir studijų ir (arba) praktikos metu įgiję kompetencijų, užtikrinančių pasirengimą studijuoti viešojo administravimo studijų krypties magistrantūros studijų programose;

12.2. kolegines studijas ir papildomasias studijas, išskyrus atvejus, kai universiteto Senatas yra priėmęs motyvuotą sprendimą, kad stojančiajam į viešojo administravimo studijų krypties studijų programas pakanka universiteto nustatyto pobūdžio ir trukmės, bet ne trumpesnės kaip trejų metų, praktinės veiklos patirties viešajame sektoriuje, vadovaujamose pozicijose.

13. Papildomųjų studijų dalykų sąrašą ir studijų turinį nustato universitetas:

13.1. Kai stojančiojo baigtų koleginių studijų kryptis priklauso socialinių mokslų sričiai, papildomųjų studijų apimtis negali būti didesnė kaip 60 kreditų;

13.2. Kai stojančiojo baigtų koleginių studijų kryptis priklauso ne socialinių mokslų sričiai, papildomųjų studijų apimtis negali būti didesnė kaip 90 kreditų.

14. Viešojo administravimo studijų krypties antrosios pakopos studijų programoje kontaktinio darbo apimtis turi būti ne mažesnė kaip 15 procentų programų apimties, o tiesiogiai dalyvaujant dėstytojams ir studentams (ne nuotolinis kontaktinis darbas) – ne mažiau kaip 10 procentų.

15. Viešojo administravimo studijų krypties antrosios pakopos studijų programa baigiama absolvento kompetencijos įvertinimu per baigiamojo darbo (projekto) gynimą, skiriant jam ne mažiau kaip 30 kreditų.

16. Sėkmingai baigus antrosios pakopos viešojo administravimo studijų krypties studijų programą suteikiamas viešojo administravimo krypties magistro kvalifikacinis laipsnis, kuris atitinka septintąją Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygmenį.

II SKYRIUS

STUDIJŲ KRYPTIES SAMPRATA IR APRĖPTIS

17. Viešojo administravimo / viešojo valdymo objektas – viešojo administravimo struktūros, institucijos, procesai ir santykiai tarp įvairių veikėjų teikiant viešąsias paslaugas, atliekant socialinį, ekonominį reguliavimą ir sprendžiant kitus valstybės valdymo klausimus.

18. Viešojo administravimo mokslams būdingas tarptautinis palyginamumas tarpdiscipliniškumas ir daugiadalykiškumas taip pat tematinė specializacija. Viešojo administravimo mokslai yra glaudžiai susiję su kitais mokslais (politikos mokslais, sociologija, vadyba, ekonomika, teise ir kitais). Viešojo administravimo tyrimai gali būti tiek fundamentiniai, tiek taikomieji, jie pasižymi epistemologiniu ir metodologiniu pliuralizmu.

19. Viešojo administravimo studijos turi suderinti klasikinio viešojo administravimo, viešosios vadybos, viešosios politikos procesų, viešosios politikos analizės, socialinių tyrimų metodų, vertybių, principų, kūrybiškų ir kritiškų nuostatų formavimą.

20. Viešojo administravimo studijų krypties studijų programos gali:

20.1. Būti orientuotos į bendrąsias viešojo valdymo studijas;

20.2. Būti orientuotos į specifines viešojo valdymo praktikų ir tyrimų sričių studijas;

20.3. Būti tarpkryptinės, kuriose viešojo valdymo klausimai nagrinėjami pasitelkiant kitas mokslo sritis.

21. Viešojo administravimo studijų programų absolventai gali dirbti įvairiose pareigybėse viešajame, nevyriausybiname, taip pat ir privačiame sektoriuje, priklausomai nuo baigtos studijų programos turinio. Viešojo administravimo profesiniai vaidmenys gali apimti nacionalinį, europinį ir tarptautinį lygmenis.

III SKYRIUS

BENDRIEJI IR SPECIALIEJI STUDIJŲ KRYPTIES REZULTATAI

22. Pagrindiniai viešojo administravimo studijų krypties studijų rezultatai turi būti orientuoti į šių kompetencijų ir gebėjimų ugdymą:

22.1. Žino, supranta viešojo valdymo sistemą, viešojo valdymo metodus, instrumentus, principus;

22.2. Žino ir supranta viešosios politikos valdymo procesą;

22.3. Geba bendradarbiauti su piliečiais, leisdami jiems dalyvauti viešajame valdyme;

22.4. Geba nustatyti, analizuoti, spręsti viešojo valdymo problemas, pasitelkdami mokslinio tyrimo metodus;

22.5. Suvokia, atpažįsta viešąjį interesą ir etikos principus bei geba grįsti jais priimamus sprendimus, savo veikloje laikosi moralės normų ir socialinių vertybių.

23. Baigę universitetines pirmosios pakopos viešojo administravimo studijų krypties studijas absolventai turi būti pasiekę šiuos studijų rezultatus:

23.1. Bazinės žinios ir gebėjimai:

23.1.1. Geba taikyti praktikoje viešojo valdymo metodus, instrumentus, principus;

23.1.2. Žino ir supranta viešojo valdymo sistemą, jos elementus, jų tarpusavio sąsajas ir sąveikas;

23.1.3. Išmano ekonominį, socialinį, teisinį bei politinį viešojo valdymo kontekstą, remdamiesi įgytomis specifinėmis tų sričių žiniomis;

23.1.4. Geba apibūdinti ir paaiškinti viešojo valdymo organizacijų funkcionavimo ir vadybos procesus;

23.1.5. Geba planuoti, koordinuoti ir kontroliuoti organizacinius procesus;

23.1.6. Geba paskirstyti ir valdyti viešojo sektoriaus, viešojo valdymo organizacijų išteklius (žmogiškuosius, finansinius ir panašiai), siekdami jų efektyvaus panaudojimo;

23.1.7. Išmano organizacinės ir individualios veiklos vadybos modelius, geba įvertinti pagrindines veiklos galimybes ir riziką, siekdami viešojo valdymo efektyvumo;

23.1.8. Geba valdyti viešąsias programas ir projektus;

23.1.9. Geba analizuoti informaciją, taikyti kiekybinius ir kokybinius empirinio tyrimo metodus, priimdami viešojo valdymo sprendimus.

23.2. Bazinės žinios ir gebėjimai viešosios politikos valdymo srityje:

23.2.1. Žino ir supranta viešosios politikos valdymo procesą;

23.2.2. Geba nustatyti viešojo sektoriaus problemas, atsižvelgdami į politines, teises, ekonomines ir socialines realijas;

23.2.3. Geba parinkti tinkamas viešosios politikos įgyvendinimo ir stebėjimo priemones, instrumentus ir modelius;

23.2.4. Geba analizuoti ir vertinti praktinius viešosios politikos atvejus, taikydamas tinkami viešosios politikos analizės ir vertinimo metodus ir instrumentus;

23.2.5. Geba nustatyti ryšius tarp viešosios politikos strategijų, programų, projektų bei įgyvendinimo planų.

23.3. Baziniai įgūdžiai bendradarbiauti su piliečiais, leidžiant jiems dalyvauti viešajame valdyme:

23.3.1. Geba bendradarbiauti su piliečiais ar jų grupėmis;

23.3.2. Geba išklausti, informuoti ir konsultuoti piliečius;

23.3.3. Geba nustatyti ir įvertinti ekspertų ar nevyriausybinų organizacijų įtraukimo galimybes, produktyviai panaudoti asmenų įtraukimą;

23.4. Esminės žinios ir gebėjimai atpažinti viešąjį interesą ir etikos principus bei grįsti jais priimamus sprendimus, savo veikloje laikytis moralinių normų ir socialinių vertybių:

23.4.1. Geba atpažinti ir prisiimti atsakomybę už savo sprendimus ir veiksmus;

23.4.2. Geba atpažinti ir vadovautis etikos principais, vykdydami tyrimus, rinkdami informaciją ar bendraudami su piliečiais;

23.4.3. Geba elgtis bei priimti sprendimus sąžiningai ir nešališkai piliečių atžvilgiu;

23.4.4. Geba derinti privačius ir viešuosius interesus nesiekdami asmeninės naudos.

24. Baigę antrosios pakopos viešojo administravimo studijų krypties studijas absolventai turi būti pasiekę šiuos studijų rezultatus:

24.1. Išplėstinės žinios ir gebėjimai taikyti, adaptuoti, rengti viešojo valdymo instrumentus:

24.1.1. Nuodugnai išmano specifinius viešojo valdymo elementus, jų tarpusavio sisteminių sąveiką;

24.1.2. Geba analizuoti ir kritiškai vertinti viešojo valdymo teorijas;

24.1.3. Nuodugnai išmano ekonominį, socialinį, teisinį bei politinį valdymo kontekstą, remdamiesi įgytomis specifinėmis tų sričių žiniomis;

24.1.4. Geba analizuoti, kritiškai vertinti, tobulinti viešojo valdymo organizacijų funkcionavimo ir vadybos procesus;

24.1.5. Geba būti lyderiais, vadovauti, motyvuoti, dirbti komandoje;

24.1.6. Geba profesionaliai ir sklandžiai planuoti, koordinuoti ir kontroliuoti organizacinius procesus, taiko ir rengia vadybines naujoves;

24.1.7. Geba nustatyti viešojo valdymo prioritetus, formuluoti tikslus ir uždavinius bei sutelkti resursus jiems įgyvendinti;

24.1.8. Geba vertinti viešųjų programų ir projektų rezultatyvumą ir veiksmingumą;

24.1.9. Geba diegti viešojo valdymo pokyčius ir naujoves;

24.1.10. Geba nuodugnai analizuoti informaciją, ja nuosekliai ir argumentuotai remtis priimdami viešojo valdymo sprendimus, teikdami patarimus politikams ar vadovams bei bendradarbiaudami su įvairiomis suinteresuotomis grupėmis;

24.1.11. Viešojo valdymo analizės, vertinimo, sprendimų priėmimo procesuose profesionaliai taiko kiekybinius ir kokybinius tyrimo metodus, geba juos tarpusavyje derinti.

24.2. Viešosios politikos valdymo srities ekspertinės žinios ir gebėjimai:

24.2.1. Geba profesionaliai prisidėti prie viešosios politikos proceso tobulinimo;

24.2.2. Geba neperžengdami specifinių pareigų ribų prisidėti prie viešosios politikos darbotvarkės ir prioritetų nustatymo, politikos formavimo bei vertinimo;

24.2.3. Išmano viešosios politikos analizės metodologiją ir geba kūrybiškai ją taikyti;

24.2.4. Geba nustatyti, atskirti ir išmatuoti trumpalaikius viešosios politikos rezultatus ir ilgalaikes pasekmes;

24.2.5. Geba kūrybiškai aiškinti ir taikyti tinkamas viešosios politikos teorijas ar koncepcijas;

24.2.6. Geba matyti ir analizuoti viešosios politikos sistemą ir ryšius tarp viešosios politikos strategijų programų bei įgyvendinimo planų;

24.2.7. Geba pagrįstai ir įvertinę reikšmingas alternatyvas paskirstyti turimus išteklius (biudžetą) pagal nustatytus viešosios politikos prioritetus;

24.2.8. Geba suprasti ir įvertinti ekonominę, socialinę-istorinę ir kultūrinę viešosios politikos kontekstą, argumentuotai atsižvelgti į jį politikos analizėje ar priimant sprendimus;

24.2.9. Geba suprasti ir įvertinti politinius-administracinius santykius ir jų vaidmenį viešojoje politikoje, argumentuotai atsižvelgti į šiuos veiksnius politikos analizėje ar priimant sprendimus.

24.3. Gebėjimai sąveikauti su piliečiais, leidžiant jiems dalyvauti viešajame valdyme:

24.3.1. Geba lanksčiai ir kūrybiškai bendradarbiauti su piliečiais ar jų grupėmis;

24.3.2. Geba išsamiai informuoti ir profesionaliai konsultuoti piliečius;

24.3.3. Geba įžvelgti ir planuoti ekspertų ar nevyriausybinų organizacijų įtraukimo galimybes, visapusiškai panaudoti piliečių įtraukimą.

24.4. Gebėjimai atpažinti viešąjį interesą ir etikos principus bei grįsti jais priimamus sprendimus neaiškiose organizacinėse situacijose:

24.4.1. Geba atpažinti ir prisiimti atsakomybę už savo sprendimus ir veiksmus;

24.4.2. Geba atpažinti ir vadovautis etikos principais, vykdydami tyrimus, rinkdami informaciją ar bendraudami su piliečiais;

24.4.3. Geba elgtis bei priimti sprendimus sąžiningai ir nešališkai piliečių atžvilgiu;

24.4.4. Geba derinti privačius ir viešuosius interesus nesiekdami asmeninės naudos.

IV SKYRIUS

DĖSTYMAS, STUDIJAVIMAS IR VERTINIMAS

25. Dėstymas, studijavimas ir vertinimas turi būti paremti suformuluotais studijų programos tikslais ir studijų rezultatais, taip pat turi derėti su besikeičiančiu viešojo administravimo mokslinių tyrimų ir praktikos kontekstu. Studijų procese būtina derinti nacionalinę, globalinę, taip pat ir lokalinę viešojo valdymo perspektyvas.

26. Studijų procese būtina naudoti naujausius mokslinių tyrimų viešojo valdymo srityje rezultatus, analizuoti viešojo valdymo praktikos pokyčius.

27. Studijų (dėstymo ir studijavimo) metodų pasirinkimas turi užtikrinti studijų rezultatų pasiekimą. Studijų (dėstymo ir studijavimo) metodai turi apimti platų metodų diapazoną ir lankstų jų taikymą, derinant tradicinius (paskaita, seminaras, esė, žodinis pristatymas, savarankiškas darbas ir kita) ir modernius bei viešojo administravimo studijų laukui specifinius metodus („svečio paskaita“, komandinis darbas, atvejo analizė, probleminis mokymasis, vaidmenų žaidimai ir simuliacijos, lauko vizitai ir kita).

28. Savarankiškų studentų rašto darbų reikalavimai turi būti formuluojami atsižvelgiant į studijų pakopų studijų rezultatų skirtumus.

29. Antroje studijų pakopoje studijų metodai turi būti orientuoti į kritišką ir kūrybinį, sisteminį viešojo valdymo žinių taikymą, savarankiškų tiriamųjų įgūdžių plėtojimą ir stiprinimą, projektinių veiklų organizavimo bei įgyvendinimo, analize pagrįstų ir praktiškai įgyvendinamų viešosios politikos rekomendacijų rengimo gebėjimus.

30. Nuoseklių bazinių tiriamojo darbo gebėjimų ugdymui užtikrinti yra būtinas baigiamasis (bakalauro ir magistro) darbas (projektas).

31. Taikoma vertinimo sistema turi leisti stebėti siekiamo rezultato dinamiką, nustatyti pokyčius, laiku diagnozuoti nukrypimus, palaikyti grįžtamąjį ryšį, kurti prielaidas korekcijai. Vertinimo sistema bei vertinimo strategija turi užtikrinti studentų orientaciją į reikalingą žinių ir gebėjimų pusiausvyrą. Vertinimo sistema turi apimti įvairius vertinimo metodus, užtikrinančius vertinimo nešališkumą, aiškumą ir pagrįstumą. Aukštoji mokykla, nustatydamą vertinimo tvarką, turi užtikrinti dėstytojui teisę rinktis tinkamiausius vertinimo metodus.

V SKYRIUS

STUDIJŲ PROGRAMŲ RENGIMO IR VYKDYMO REIKALAVIMAI

32. Reikalavimai viešojo administravimo pirmos pakopos ir magistrantūros studijų programų dėstytojams:

32.1. Ne mažiau kaip pusė viešojo administravimo krypties pirmos pakopos studijų programoje dėstančių dėstytojų privalo turėti mokslo daktaro laipsnį, o kiti turėtų turėti magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštojo mokslo kvalifikaciją. Dėstytojų mokslinės veiklos kryptis ir (arba) praktinė patirtis turi atitikti jų dėstomus dalykus;

32.2. Ne mažiau kaip 80 procentų viešojo administravimo krypties magistrantūros studijų programoje dėstančių dėstytojų privalo turėti mokslo daktaro laipsnį;

32.3. 20 procentų viešojo administravimo krypties dalykų apimties turi dėstyti profesoriaus pareigas einantys dėstytojai, kurių mokslinės veiklos kryptis atitinka jų dėstomus dalykus. Viešojo administravimo krypties magistrantūros studijų programos dėstytojai turi būti aktyvūs mokslininkai / ekspertai.

33. Viešojo administravimo krypties pirmosios ir antrosios studijų pakopos baigiamąjį darbą (projektą) vertina komisija. Baigiamojo darbo (projekto) ir jo gynimo vertinimo komisija turi būti sudaroma iš kompetentingų viešojo valdymo specialistų, praktikų profesionalų, socialinių partnerių atstovų. Bent vienas komisijos narys turi būti iš kitos aukštosios mokyklos nei vyko studijos.

34. Aukštosios mokyklos materialieji ir metodiniai ištekliai turi būti pakankami viešojo administravimo studijų krypties studijų programų studijų rezultatams pasiekti.

35. Viešojo administravimo studijų krypties studijų programų profesinės praktikos reikalavimai:

35.1. Aukštosios mokyklos nustato ir patvirtina praktikos tvarkas ir nuostatas, suformuluoja tikslus ir uždavinius, suderina su priimančiąja organizacija;

35.2. Pirmosios pakopos viešojo administravimo studijų krypties studijų programų vykdytojams rekomenduojama praktiką vykdyti per paskutinį studijų semestrą, derinant ją su bakalauro baigiamojo darbo rengimu;

35.3. Viešojo administravimo krypties studijų programų studentai gali patys pasirinkti praktikos atlikimo vietą, suderinę su asmeniu, atsakingu už praktikos organizavimą universitete;

35.4. Viešojo administravimo krypties studijų programų studentams, pageidaujantiems atlikti praktiką privataus sektoriaus įmonėse, turi būti suformuluota speciali užduotis, atitinkanti viešojo administravimo krypties studijų reikalavimus;

35.5. Pasibaigus profesinei praktikai ir parengus praktikos ataskaitą, universiteto padaliniui, atsakingam už viešojo administravimo krypties studijų programą, rekomenduojama organizuoti profesinės praktikos aptarimą, pagal galimybes dalyvaujant praktikai vadovavusių socialinių partnerių atstovams;

35.6. Profesinė / mokslinė praktika gali būti įtraukta ir į viešojo administravimo krypties antrosios pakopos studijų programas.

36. Akademinė parama studentams:

36.1. Siekiant užtikrinti viešojo administravimo krypties studijų programų studijų rezultatų pasiekiamumą, aukštosios mokyklos administracija turi užtikrinti studentams palankias akademines sąlygas, nuolatinį studentų konsultavimą;

36.2. Viešojo administravimo krypties studijų programų dėstytojai turi skatinti, motyvuoti, įpareigoti studentus įsitraukti į fakulteto, katedros mokslinę veiklą;

36.3. Aukštosios mokyklos turi sudaryti galimybes studijuoti studentams, turintiems specialiųjų poreikių.

VI SKYRIUS

PASIEKTŲ STUDIJŲ REZULTATŲ LYGMENŲ APIBŪDINIMAS

37. Pirmosios pakopos studijų rezultatų lygmenys:

37.1. Slenkstinis pasiekimų lygmuo:

37.1.1. Pagrindinių viešojo valdymo studijų sąvokų supratimas;

37.1.2. Gebėjimas logiškai remtis viešojo valdymo teorijomis;

37.1.3. Organizacinių procesų planavimo, koordinavimo ir kontrolės suvokimas;

37.1.4. Gebėjimas, pasitelkiant pagalbą, paskirstyti turimus išteklius (biudžetą);

37.1.5. Gebėjimas suteikti pagrindinę informaciją, remiantis turimais dokumentais;

37.1.6. Baziniai duomenų rinkimo ir tyrimo gebėjimai, pasitelkiant technines priemones, gebama paruošti pristatymą.

37.2. Tipinis pasiekimų lygmuo:

37.2.1. Supratimas ir gebėjimas apibūdinti pagrindines viešojo valdymo sampratas, teorijas ir paradigmas;

37.2.2. Viešojo valdymo organizacijų pagrindų išmanymas, socialinio ir politinio viešojo valdymo konteksto suvokimas;

37.2.3. Gebėjimas savarankiškai nustatyti ir įvertinti viešojo valdymo organizacijos išteklius, vadybos ir veiklos rizikos vertinimo priemonių išmanymas ir gebėjimas jas taikyti, gebėjimas taikyti kiekybinius bei kokybinius tyrimo metodus;

37.2.4. Vadovavimasis etikos principais atliekant tyrimus, gebėjimas sukonstruoti komunikavimo priemones ir kanalus, juos taikyti praktinėje veikloje;

37.2.5. Gebėjimas atpažinti ir prisiimti atsakomybę už savo sprendimus ir veiksmus;

37.2.6. Gebėjimas dirbti komandoje, produktyviai panaudoti piliečių įtraukimą, gebėjimas taikyti informacinių bei komunikacinių technologijų žinias praktinėse situacijose.

37.3. Puikus pasiekimų lygmuo:

37.3.1. Puikus pagrindinių viešojo valdymo, jo elementų tarpusavio sąsajų išmanymas;

37.3.2. Gebėjimas pasitelkti naujas žinias, kurių nebuvo suteikta studijų metu, viešojo valdymo problemoms spręsti;

37.3.3. Gebėjimas savarankiškai taikyti kiekybinius ir kokybinius empirinio tyrimo metodus;

37.3.4. Gebėjimas puikiai, lakoniškai apibūdinti, paaiškinti ir perkonstruoti viešojo valdymo organizacijų funkcionavimą ir vadybos procesus;

37.3.5. Gebėjimas planuoti, koordinuoti ir kontroliuoti organizacinius procesus, pasitelkiant įrodymus;

37.3.6. Gebėjimas užtikrintai įvertinti viešojo valdymo organizacijų išteklius, derėtis dėl jų tinkamo paskirstymo viešųjų organizacijų veikloje;

37.3.7. Gebėjimas atpažinti ir prisiimti atsakomybę už savo sprendimus ir veiksmus, atsakingas vadovavimasis etikos principais;

37.3.8. Kompetentingas ryšių palaikymas ir lankstus bendradarbiavimas su piliečiais;

37.3.9. Gebėjimas savarankiškai paruošti tyrimo projektą.

38. Antrosios pakopos studijų rezultatų lygmenys:

38.1. Slenkstinis pasiekimų lygmuo:

38.1.1. Viešojo valdymo elementų išmanymas, žinomas socialinis, ekonominis, politinis viešojo valdymo kontekstas;

38.1.2. Gebėjimas pasirinkti viešojo administravimo reguliavimo instrumentus;

38.1.3. Pasitelkiant pagalbą, gebėjimas pasirinkti tyrimo metodus ir juos taikyti;

38.1.4. Gebėjimas pademonstruoti aprašomuosius, analitinius ir vertinimo sugebėjimus, gebėjimas nustatyti ryšius tarp viešosios politikos programų, strategijų ir įgyvendinimo planų, parengti ataskaitą, dokumentą raštu ir žodžiu;

38.1.5. Gebėjimas elgtis sąžiningai ir nešališkai.

38.2. Tipinis pasiekimų lygmuo:

38.2.1. Gebėjimas taikyti viešojo administravimo reguliavimo instrumentus;

38.2.2. Gebėjimas rinkti duomenis, daryti apibendrinimus, savarankiškai analizuoti, priimti viešojo valdymo sprendimus, grįstus įrodymais;

38.2.3. Gebėjimas nustatyti ryšius tarp viešosios politikos programų, strategijų bei įgyvendinimo planų;

38.2.4. Gebėjimas savarankiškai analizuoti, vertinti ir paaiškinti praktinius viešojo valdymo problemų atvejus;

38.2.5. Gebėjimas savarankiškai priimti į rezultatą orientuotus sprendimus ir paskirstyti biudžeto asignavimus pagal prioritetus.

38.3. Puikus pasiekimų lygmuo:

38.3.1. Gebėjimas suprasti, taikyti ir kritiškai įvertinti viešojo administravimo reguliavimo instrumentus, viešojo valdymo teorijas, viešosios politikos analizės metodus, išvėlgti naujas teorines ir praktines viešojo valdymo vystymo galimybes;

38.3.2. Gebėjimas kūrybiškai diskutuoti, plėtoti tolesnį pažinimą ir argumentuotai pagrįsti viešosios politikos įgyvendinimo priemonių pasirinkimą, savarankiškai nustatyti ryšius tarp programų, strategijų bei įgyvendinimo planų, įvertinti, interpretuoti viešojo valdymo kontekstą;

38.3.3. Gebėjimas veiksmingai užtikrinti ekspertų ir nevyriausybinių organizacijų įtraukimo į viešąjį valdymą galimybes;

38.3.4. Gebėjimas savarankiškai, racionaliai, korektiškai, vadovaujantis modernia metodologija, vykdyti mokslinius tyrimus.
